

SPRAWOZDANIE

z realizacji w 2019 roku

**„ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2019 – 2023 ”**

„ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 ” został przyjęty Uchwałą Nr V/20/2019 Rady Miejskiej w Lipnie z dnia 6 lutego 2019 roku. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych, profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologdy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, terapeuci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
5. Mieszkańcy Gminy Miasta Lipno.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie,
- placówki oświatowe w Lipnie (szkoły, przedszkola),
- Komenda Powiatowa Policji w Lipnie,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Lipnie,
- placówki służby zdrowia w Lipnie
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Lipnie;

Cele realizowane w ramach programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 zakłada osiągnięcie następujących celów:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci.
2. Wsparcie oraz udzielenie profesjonalnej pomocy (prawnej, doradczej, socjalnej oraz terapeutycznej) rodzinom i dzieciom będącym ofiarami przemocy oraz ich sprawcom.
3. Dostarczenie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy.
4. Poprawa skuteczności działań osób uprawnionych i zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy.

Realizowane zadania

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.), Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu jest prowadzenie zintegrowanych działań oraz koordynowanie działań podmiotów o których mowa w art. 9a ust.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), tj. Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służby zdrowia, oświaty, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół Interdyscyplinarny wypracował spójne procedury postępowania podczas interwencji wobec ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, które realizowane były na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W 2019 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 47 Niebieskich Kart z Komendy Powiatowej Policji w Lipinie. W ramach prowadzonych działań odbyło się 39 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 33 spotkania grup roboczych, podczas których sporządzono 234 protokoły.

W ramach realizacji zadań wynikających z „ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Ofiarom Przemocy na lata 2019 – 2023” w 2019 roku pracownicy socjalni MOPS w Lipinie udzielali ofiaom przemocy następujących porad :

- o możliwości korzystania ze wsparcia Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie działającego przy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie;
- o możliwości ubiegania się o pomoc w formie terapeutycznych sesji indywidualnych i grupowych dla sprawców przemocy w ramach „ Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie „, realizowanego przez PCPR w Lipnie ;
- o bezpłatnych poradach prawnych, udzielanych ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie: 1 raz w tygodniu w Urzędzie Miejskim w Lipnie oraz codziennie w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lipnie (dyżury adwokatów i radców wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką i Okręgową Izbę Radców Prawnych w Toruniu).
- pracownicy socjalni informowali także o terminach przyjęć specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym bądź współzależnionym (dyżurujących w siedzibie MKRPA, ul. Kościuszki), o spotkaniach grupy AA „Camel” (odbywających się w Parafii WNMP w Lipnie) oraz o działalności Ośrodka Terapii Uzależnień „Cedr” w Mokowie . 37 gm. Dobrzyń nad Wisłą;

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie od wielu lat, również w minionym - 2019 r. współpracują z instytucjami pomocowymi, działającymi na terenie miasta w celu pomocy rodzinom doznającym przemocy. Współpraca polega na : systematycznym monitorowaniu rodzin (przy współpracy z kuratorami i pedagogami szkolnymi), motywowaniu osób nadużywających alkoholu do leczenia (w ramach współpracy ze służbą zdrowia, członkami MKRPA i dzielnicowymi). Ponadto w ramach realizacji programu udostępniane są materiały informacyjne i edukacyjne – w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji o problemie przemocy w rodzinie, miejscach pomocy i wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy działających na terenie miasta Lipna i powiatu lipnoskiego. Działania te służą podniesieniu poziomu wiedzy mieszkańców gminy miasta Lipna na temat przemocy domowej oraz jej przeciwdziałaniu.

W ramach realizacji zadań wynikających z „ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019- 2023 ” **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie** prowadziła **Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**, z którego w 2019 roku skorzystały 22 osoby. W 2019 roku MKRPA w Lipnie skierowała do Sądu 7 wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu;

W realizację „ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2019 – 2023 ” włączone były również **placówki oświatowe z terenu Lipna**. W 2019 roku prowadziły one :

Szkoła Podstawowa nr 2 w Lipnie:

- spotkania z psychologiem, pedagogiem oraz funkcjonariuszami policji dotyczące środków uzależniających i przeciwdziałania przemocy;
- warsztaty profilaktyczne prowadzone dla dzieci i młodzieży przez terapeutów do spraw uzależnień;
- spektakle profilaktyczne wystawiane przez Teatr Kurtyna z Krakowa;
- pogadanki z uczniami oraz rodzicami na temat środków uzależniających oraz przemocy słownej i fizycznej ;

Szkoła Podstawowa nr 3 w Lipnie :

- zajęcia prowadzone przez pedagoga w oparciu o materiały kampanii „ Zachowaj trzeźwy Umysł”;
- zajęcia warsztatowe dla uczniów z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy, wdrażanie programu „Wychowanie bez przemocy i agresji w szkole” ;
- zajęcia edukacyjne dla uczniów typu pogadanki, projekcje filmów, wystawki, apele dotyczące praw dziecka i przemocy wobec dzieci;
- spotkania z ekspertami (terapeuta, policjant, psycholog);
- przedstawienia i koncerty profilaktyczne;
- prowadzenie badań i działań diagnozujących (diagnoza stanu bezpieczeństwa i samopoczucia w szkole, badanie ankietowe uczniów klas ósmych odnośnie poglądów i doświadczeń dotyczących substancji uzależniających), profilaktyka przemocy medialnej (cyberprzemoc);
- objęcie dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem i przemocą oraz niewydolnych wychowawczo, opieką świetlicy środowiskowej, utrzymywanie stałego kontaktu z kuratorami sprawującymi nadzór nad uczniami i ich rodzinami;
- wdrażanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych;
- współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w sprawach wychowania i bezpieczeństwa,
- indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami dotyczące zapobiegania agresji i przemocy rówieśniczej oraz domowej ;
- pogadanki na godzinach dyspozycyjnych dotyczące agresji i zachowań ryzykownych w naszym otoczeniu oraz sposobów zapobiegania im.

Szkoła Podstawowa nr 5 w Lipnie :

- systematyczna obserwacja i kontrola zachowań uczniów sprawiających problemy wychowawcze;
- monitoring realizacji obowiązku szkolnego, uświadamianie rodziców uczniów z zaburzeniami zachowania o potrzebie diagnozy psychologiczno – pedagogicznej i innej specjalistycznej ;
- utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze ;
- rozpoznawanie warunków życia uczniów (rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami – wywiady i wizyty w domach);
- zapewnienie szczególnej opieki wychowawczej i pomocy dydaktycznej uczniom z rodzin zagrożonych demoralizacją i niewydolnych wychowawczo;
- współpraca z policją, kuratorami sądowymi, asystentem rodzinnym, pracownikami socjalnymi;
- oddziaływanie na rodziców zaniedbujących obowiązki rodzicielskie poprzez rozmowy profilaktyczno - ostrzegawcze, a w drastycznych przypadkach kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich w Lipnie o wgląd w sytuację rodziny ;
- udział uczniów w apelach i inscenizacjach w szkole dotyczących profilaktyki agresji i przemocy,
- opracowanie i realizacja regulaminów klasowych dotyczących przeciwdziałania przemocy i agresji (regulaminy klasowe określają normy, które uczeń powinien przestrzegać);
- udział uczniów w zajęciach świetlicy środowiskowej, udział uczniów w zajęciach edukacyjnych w zakresie profilaktyki, agresji i przemocy;
- spotkania z psychologiem, kuratorem, terapeutami uzależnień dla rodziców i uczniów;
- udział rady pedagogicznej i rodziców w spotkaniach z zaproszonymi specjalistami podejmującymi tematykę zagrożeń agresją i przemocą oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.

Liceum Ogólnokształcące w Lipnie :

- zajęcia integracyjne oraz rajd integracyjny, mające na celu bliższe poznanie się uczniów, a tym samym na wykluczenie ewentualnych zachowań agresywnych;
- diagnoza szkoły, próba bliższego poznania środowiska ucznia jak i jego rodziny, w tym: ankieta dotycząca bezpieczeństwa w szkole, przeprowadzona w celu wykrycia ewentualnych zachowań ryzykownych wśród uczniów, w tym także agresywnych;
- zajęcia wychowawcze: wśród tematów godzin wychowawczych pojawiły się między innymi lekcje poświęcone tolerancji dla drugiego człowieka, agresji oraz przemocy. Ponadto przykładano dużą wagę do problemu uzależnień od nikotyny czy alkoholu, co jest następstwem zachowań przemocowych, poruszane są tematy cyberbulling i cyberprzemocy;

- w ramach profilaktyki odbyły się: - spotkanie na auli z terapeutą uzależnień, - rozmowa na temat środków psychoaktywnych i ich wpływu na zachowania przemocowe;
- spotkanie z konsultantem ds. HiV i AIDS; - pogadanka na temat bezpiecznego partnerstwa, wzajemnego szacunku, poruszany był temat miłości i przynależności oraz przemocy seksualnej;
- udział w warsztatach mediacyjnych w Dzień Mediacji (w celu nauki rozwiązywania konfliktów bez agresji i przemocy);
- ramach akcji **Kino - szkoła** odbyła się projekcja filmu dotyczącego dyskryminacji i tolerancji dla drugiego człowieka – „Green book”;
- uczniowie przygotowywali gazetki szkolne na tematy - Dopalacze, Palenie papierosów

Zespół Szkół Technicznych w Lipnie :

- spotkania uczniów z policjantami;
- zajęcia z wychowawcami w ramach godzin wychowawczych na temat przemocy;
- bieżąca analiza zachowań uczniów podczas pobytu na terenie szkoły;
- działania o charakterze interwencyjnym;
- spotkanie z przedstawicielem Państwowej Straży Pożarnej na temat bezpiecznych zachowań (próbny alarm ewakuacyjny);
- przeprowadzenie akcji informacyjnej na temat praw i obowiązków ucznia w ramach szkolnych apeli;
- bieżące śledzenie wpisów na tzw. Niebieską Skrzynkę (tradycyjną i elektroniczną);
- apele ogólnoszkolne na temat bezpiecznego zachowania na terenie szkoły i poza nią.

Realizacja zadań wynikających z „ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 ” **przez służbę zdrowia z terenu miasta Lipna polegała na prowadzeniu Poradni Psychologicznej i Poradni Uzależnień działających przy Poradni Zdrowia Psychicznego;**

Komenda Powiatowa Policji w Lipnie prowadziła różnorakie czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy, tj:

- **w 2019 roku 193 razy podjęto czynności w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie;**
- z danych policyjnych wynika, że w 2019 roku **168 kobiet, 25 mężczyzn i 10 małoletnich było ofiarami przemocy domowej;**
- **sprawcami przemocy najczęściej byli : mężczyźni – 179 osób , 13 kobiet oraz 1 nieletni: 127 sprawców przemocy domowej było pod działaniem alkoholu;**
- organizowano spotkania i pogadanki z udziałem uczniów na terenie powiatu lipnowskiego, **na**

temat cyberprzemocy (134 spotkania z młodzieżą);

- organizowano cykliczne szkolenia, których celem było podniesienie kompetencji funkcjonariuszy podejmujących czynności z udziałem ofiar i sprawców przemocy;
- funkcjonariusze uczestniczyli w szkoleniach z udziałem podmiotów pozapolicyjnych.

W ramach realizacji zadań wynikających z „ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 ” Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej na terenie Lipna prowadził :

- działania indywidualne związane z prowadzeniem dozorów w związku ze skazaniem za przestępstwo znęcania się na rodziną;
- kuratorzy rodzinni prowadzili profilaktyczne rozmowy z nieletnimi dotyczące zachowań agresywnych na terenie szkoły lub w środowisku;
- w dniach 14 – 18.10.2019 r. odbył się tydzień mediacji;
- odbywały się spotkania kuratorów z młodzieżą na temat przemocy i rozwiązywania konfliktów.

Działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowało też **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** prowadząc : **poradnictwa pedagogiczne, psychologiczne, prawne, psychiatryczne oraz warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie** - z których w 2019 roku skorzystało **19 osób**, w tym **7 skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny**.

Wnioski na dalsze lata realizacji „ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 ” :

1. Kontynuacja i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pomocy ofiarom i sprawcom przemocy, szczególnie dzieciom.
2. Podnoszenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
3. Rozwój współpracy o charakterze ponadgminnym.
4. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m. in. poprzez wykorzystanie pracy socjalnej w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.
5. Zwiększenie zaangażowania instytucji (placówek oświatowych, służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych, pracowników MOPS i innych) w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy, a w szczególności dzieci.

